

Στην Ι.Μ. Χρυσοποδαριτίσσης μετά από 40 χρόνια τα κλαπέντα σιγίλλια

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πατρών



Μετά από σαράντα χρόνια και κατόπιν ενεργειών της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών επέστρεψαν στην Ιερά Μονή Χρυσοποδαριτίσσης Πατρών, τα κλαπέντα Πατριαρχικά Σιγίλλια.

Τα Σιγίλλια εντοπίσθηκαν προ δύομισι ετών από τον Μοναχό Συμεών, κατόπιν τυχαίας συζήτησής του με κάποιον πού είχε δει φωτογραφίες τους στο διαδίκτυο και ότι ευρίσκονταν στη Βρετανική Βιβλιοθήκη. Τα σιγίλλια θα εκτίθενται στο Μουσείο Πατρών για δύο μήνες και στη συνέχεια θα επιστραφούν στο Μοναστήρι.

[illegible]

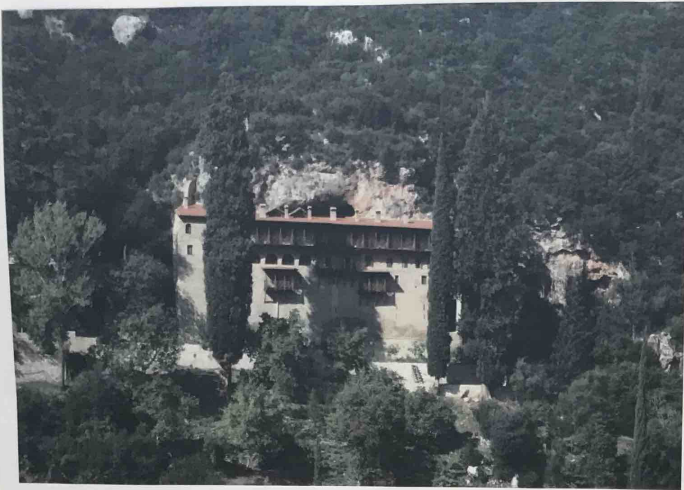
Η ανακοίνωση της Ι.Μ. Πατρών

Μετά από 40 χρόνια, έπεστράφησαν στην Ίερά Μητρόπολη Πατρών, κατόπιν συντόνων ένεργειών, τής Ίερᾶς Μητροπόλεως Πατρών, τής Ίερᾶς Μονῆς Χρυσοποδαριτίσσης, τής Έφορείας Αρχαιοτήτων Αχαΐας καί τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ, τά κλαπέντα από τίς 15 Ἀπριλίου 1979(Κυριακή τῶν Βαΐων) Πατριαρχικά Σιγίλλια.

Α) Τοῦ Πατριάρχου Προκοπίου (1786), τό ὁποῖο ἀνανέωνε τήν πατριαρχική ἀξία τῆς Μονῆς καί κατέγραψε τά ὅρια τοῦ Μετοχίου της στόν Ἄραξο.

Β) Τό Πατριαρχικό σιγίλλιο τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε' (1798), τό ὁποῖο ἐπίσης ἀνανέωνε τήν Πατριαρχική ἀξία τῆς Μονῆς καί

Γ) Τουρκικό, σουλτανικό φερμάνι τοῦ 1786, τό ὁποῖο ἐπιβεβαίωνε τό Πατριαρχικό Σιγίλλιο τοῦ 1786.



Η Μονή Παναγίας Χρυσοποδαρίτισσας είναι ανδρώα κοινοβιακή και άβαιο για τις γυναίκες, εκτός από την ημέρα της πανήγυρης (23 Αυγούστου). Χτισμένη στην είσοδο φυσικού σπηλαιού του Ερύμανθου, στην κοιλάδα του ποταμού Πείρου, η Μονή υπάγεται στην περιοχή των Νεζεράν, από όπου κατάγονταν οι ζωγράφοι ενός σημαντικού καλλιτεχνικού εργαστηρίου της βόρειας Πελοποννήσου κατά τον 18ο αιώνα. Η σημερινή μορφή της είναι αποτέλεσμα αλληπάλληλων επισκευών που ακολούθησαν αντίστοιχες καταστροφές κατά τον 18ο και 19ο αιώνα. Είναι άγνωστο πότε ακριβώς αναπτύχθηκε ο αρχικός μοναχικός πυρήνας. Ο εντοπισμός από την Α. Κουμούση καλής ποιότητας τοιχογραφιών το 1999 σε τμήμα του αρχικού σπηλαιώδους Καθολικού, οι οποίες χρονολογούνται βάσει τεχνολογικών κριτηρίων περί τα μέσα του 15ου αι., επιβεβαίωσε ότι η ίδρυση της μονής ανάγεται, το αργότερο, κατά την υστεροβυζαντινή περίοδο.

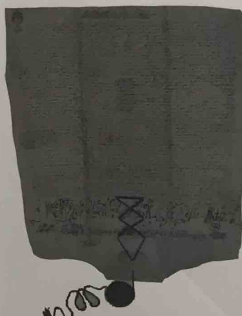
Το 1635 η Μονή χαρακτηρίστηκε **σταυροπηγία**, δηλαδή υπαγόμενη απευθείας στη πνευματική δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως και απολάμβανε μεταξύ άλλων, την παροχή εδαφικών εκτάσεων και την απαγόρευση απαλλοτριώσεώς τους στο μέλλον από το Οθωμανικό κράτος. Τα προνόμια ανανεώθηκαν τον 18ο αι. από τρεις ακόμη Πατριάρχες με **σιγίλλια**, που εξασφάλιζαν στη Μονή αυτονομία, αντιδεσποτία, αδουλοαία.



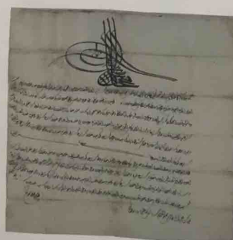
ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΟΥ 18ου ΑΙΩΝΑ



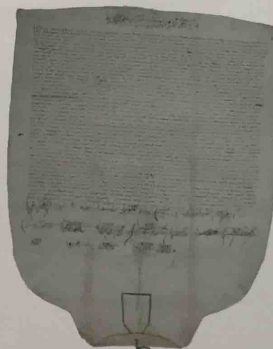
Το 2016 εντοπίστηκαν στη Βρετανική Βιβλιοθήκη τρία κειμήλια, που είχαν κλαπεί το 1979 από την Ιερά Μονή. Πρόκειται για δύο περγαμηνά **πατριαρχικά συνοδικά σιγίλλια** και ένα χαρτώο **οθωμανικό φερμάνι**, μάρτυρες όχι μόνο μιας ιστορικής εποχής αλλά επίσης του ισχύοντος δικαίου και της βαθιάς θρησκευτικότητας που διαπνέει τον ελληνισμό ανέκαθεν. Με συντονισμένες ενέργειες της Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης & Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων & Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠΠΟΑ, τα κειμήλια παραδόθηκαν στις 21.3.2019 στην Πρεσβεία της Ελλάδας στο Λονδίνο.



ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΠΟΛΕΩΣ ΝΕΑΣ
ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ



Το **οθωμανικό φερμάνι** του Σουλτάνου Αμπντούλχαμίτ Α' (1786) συνοδεύει το πρώτο σιγίλλιο. Γραμμένο με μελάνι αιθάλης, διατηρεί στην υπογραφή ρινίσματα μετάλλου. Φέρει υδατογράφημα με ιχθυόοχημο μοτίβο.



ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΛΕΩ
ΘΕΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠ
ΟΛΕΩΣ ΝΕΑΣ
ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

Το πρώτο **σιγίλλιο**, εκδόθηκε το 1786 από τον Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως **Προκόπιο Α'** και ανανεώνει τα προνόμια του μοναστηριού της Θεοτόκου Χρυσοποδαρίτισσας κοντά στον Κάλανο, στην επαρχία Αναΐας.

Το δεύτερο **σιγίλλιο** εκδόθηκε το 1798 και επιβεβαιώνει τα σταυροπηγικά δικαιώματα της Μονής. Υπογράφεται από τον Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως **Γρηγόριο Ε'** και επισκόπος του...

Τά άνωτέρω κειμήλια τής Μονής, όπως καί άλλα ιστορικά έγγραφα καί

άντικείμενα Λατρείας, κυρίως δέ ἡ Ἱερὰ Εἰκόνα τῆς Παναγίας Χρυσοποδαριτίσσης ἐκλάπησαν ἀπό ἀρχαιοκάπηλους τό 1979 καί ἐπωλήθησαν, ἀπ' ὅτι φαίνεται στό ἐξωτερικό.

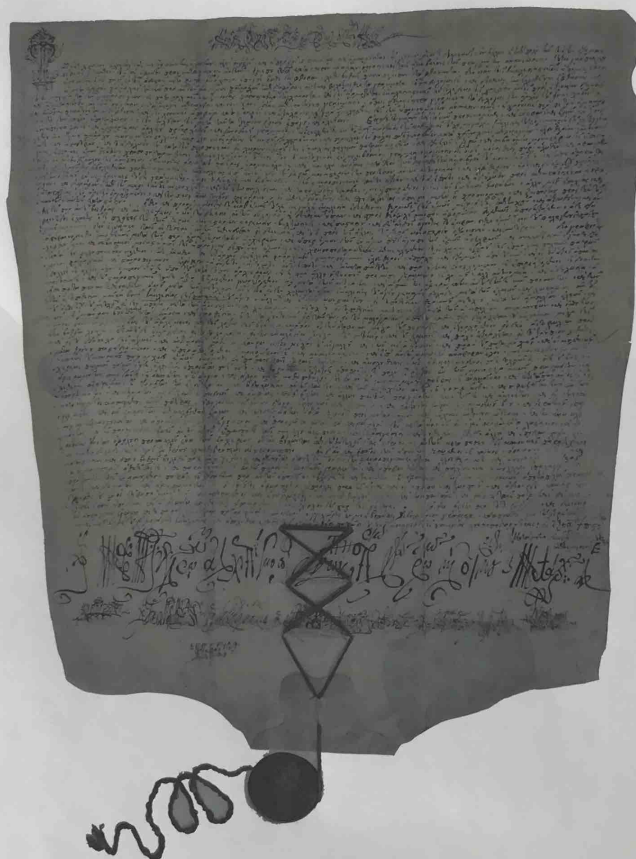
Ἀπό τήν στιγμή πού ἐντοπίσθηκαν τά ὡς ἄνω σιγίλλια, πρό δυόμισυ ἐτῶν ἀπό τόν Μοναχό Συμεών, κατόπιν τυχαίας συζητήσεως μέ κάποιον πού εἶχε δεῖ φωτογραφίες τους στό διαδίκτυο καί ὅτι εὐρίσκονται στήν Βρετανική Βιβλιοθήκη, ἔγιναν οἱ ἀπαραίτητες ἐνέργειες ἀπό τήν πλευρά τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί τῆς Ἐφορείας Ἀρχαιοτήτων καί τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ καί πρό ἡμερῶν παρεδόθησαν τά ἱστορικά ἔγγραφα.

Τά σιγίλλια θά ἐκτίθενται στό Μουσεῖο Πατρῶν γιά δύο μῆνες καί ἐν συνεχείᾳ θά δοθοῦν στόν Μοναστήρι.

ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΘΕΝΤΑ

ΚΕΙΜΗΛΙΑ 18ου αι.

Ι. Μ. ΧΡΥΣΟΔΟΠΟΔΑΡΙΤΙΣΣΑΣ



Στήν παρουσίασή τους στο Αρχαιολογικό Μουσείο Πατρών παρέστη ό

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρῶν κ.κ. Χρυσόστομος, ὁ Ἡγούμενος τῆς Μονῆς π. Νικόδημος Μπαρούσης, ὁ Μοναχός Συμεών, ἡ Διευθύντρια τῆς Ἐφορείας Ἀρχαιοτήτων Ἀχαΐας κ. Ἀναστασία Κουμούση καί ἡ κ. Βασιλική Παπαγεωργίου, Προϊσταμένη Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης καί Προστασίας Πολιτιστικῶν ἀγαθῶν.

Ὁ Σεβασμιώτατος εὐχαρίστησε ὅλους τοὺς ἐμπλεκομένους καί ἐξῆρε τὴν συνεργασία μὲ τὴν Διευθύντρια κ. Ἀναστασία Κουμούση καί τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ ἐν τῷ προσώπῳ τῆς κ. Βασιλικῆς Παπαγεωργίου καί ἐχαρακτήρισε τὸ γεγονός αὐτό ὑψίστης σημασίας καί ὡς εὐλογία Θεοῦ διὰ πρεσβειῶν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.



Από την πλευρά τους τόσο η κ. Κουμούση, όσο και η κ. Παπαγεωργίου, μίλησαν για

τό ξεχωριστό αυτό γεγονός καί ὅτι ἡ ἡμέρα τῆς παραδόσεως τῶν σιγιλλίων εἶναι ἰδιαιτέρας σημασίας γιά τό Μοναστήρι, γιά τήν Ἐκκλησία καί γενικώτερα γιά τήν Πατρίδα μας.

Τέλος, ὁ Σεβασμιώτατος, ἔκανε τήν εὐχή καί παρεκάλεσε ὅλους νά προσεύχωνται, ὥστε νά εὐρεθῇ καί νά ἐπιστραφῇ καί ἡ Ἱερά Εἰκόνα τῆς Παναγίας, ὡς καί τά ἄλλα ἱερά Κειμήλια πού ἔχουν κλαπεῖ.

